

Uz sākumlapu>Jūsu tiesības>Atbildētāji (kriminālprocesā)**Atbildētāji (kriminālprocesā)****Zviedrija**

Šajās uzziņu lapās paskaidrots, kas notiek, ja personu tur aizdomās vai apsūdz par noziedzīgu nodarījumu, kuru izskata tiesa. Informācija par tādiem sīkiem pārkāpumiem kā ceļu satiksmes noteikumu neievērošana, par ko parasti piemēro fiksētu sodu, piemēram, naudas sodu, sniegta 5. uzziņu lapā. Ja esat noziedzīgā nodarījumā cietušais, pilnīgu informāciju par savām tiesībām atradīsiet šeit.

Kriminālprocess (kopsavilkums)

Galvenie kriminālprocesa posmi parasti ir šādi:

policija saņem ziņojumu par noziedzīgu nodarījumu;

policija veic kriminālizmeklēšanu (iepriekšējo izmeklēšanu); smagāku noziedzīgu nodarījumu gadījumos izmeklēšanu vada prokurors;

vairumā gadījumu apsūdzētajam ir iespēja izmantot valsts aizstāvības advokāta pakalpojumus;

smagāku vai atkārtotu noziedzīgu nodarījumu gadījumos prokurors var pieprasīt, lai tiesa apsūdzētajam piemēro apcietinājumu. Tādā gadījumā notiek tiesas sēde par apcietinājuma piemērošanu;

prokurors apgabaltiesā iesniedz apsūdzību;

apgabaltiesas tiesas procesā (galvenajā tiesas sēdē) pārbauda, vai ir pierādīts, ka jūs esat izdarījis noziedzīgo nodarījumu, un, ja izrādās, ka esat vainīgs, lemj par sodu utt.;

ja kāds no lietas dalībniekiem iesniedz apelāciju, apelācijas instances tiesa pārbauda, vai apgabaltiesas spriedums būtu apstiprināms vai grozāms;

dažos gadījumos spriedumus var pārskatīt arī Augstākā tiesa;

spriedums stājas likumīgā spēkā (kļūst galīgs), un notiesāšanas gadījumā apsūdzētais izcieš sodu.

Plašāka informācija par visiem kriminālprocesa posmiem un par jūsu tiesībām ir atrodama attiecīgajās uzziņu lapās. Šī informācija neaizstāj juridisku palīdzību un ir izmantojama tikai kā vispārīgas norādes. Ja jums vajag palīdzību, konsultējieties ar advokātu vai citu speciālistu, kas palīdzēs noskaidrot, kā rīkoties konkrētajā situācijā.

Eiropas Komisijas loma

Lūdzu, ņemiet vērā, ka Eiropas Komisijai nav nekādas lomas kriminālprocesos, kuri notiek dalībvalstīs, un tā nevar jums palīdzēt, ja jums ir sūdzības. Šajās uzziņu lapās ir atrodama informācija par to, kā rīkoties un pie kā vērsties sūdzību gadījumā.

Lai atrastu vajadzīgo informāciju, klikšķiniet uz norādītajām saitēm**1. Juridiskās palīdzības saņemšana****2. Manas tiesības noziedzīgā nodarījuma izmeklēšanas laikā**

Nopratināšana

Aizturēšana

Apcietināšana

Turpmākā policijas izmeklēšana

Aizstāvības sagatavošana

Kriminālvajāšana

3. Manas tiesības tiesā**4. Manas tiesības pēc tiesas procesa****5. Ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumi****Saites**

Zviedrijas tiesas

Zviedrijas Prokuratūra

Zviedrijas Advokātu kolēģija

Noziedzīgos nodarījumos cietušo kompensāciju un atbalsta iestāde

Zviedrijas Cietumu un probācijas dienests

Lapa atjaunināta: 09/11/2020

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datiem, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

1. Juridiskās palīdzības saņemšana

Ja esat iesaistīts kriminālprocesā, neatkarīgas juridiskās palīdzības saņemšana ir ļoti svarīga. Uzziņu lapās atradīsiet informāciju par to, kādos gadījumos un apstākļos jums ir tiesības uz advokāta pārstāvību. Tur arī norādīts, ko advokāts darīs jūsu labā. Šajā vispārīgajā uzziņu lapā paskaidrots, kā atrast advokātu un kā tiks segtas izmaksas, ja nespēsiet samaksāt par advokāta pakalpojumiem.

Tiesības uz valsts aizstāvības advokāta palīdzību

Ja tiesa būs noteikusi, ka jums jāpaliek apcietinājumā, jums nekavējoties norīkos valsts aizstāvības advokātu. Ja jūs neapcietina, pastāv iespēja, ka valsts aizstāvības advokātu jums nenorīko līdz kriminālprocesa sākšanai. Taču jums ir tiesības lūgt, lai tiesa jums ieceļ valsts aizstāvības advokātu, ja jūs tur aizdomās par tādu noziedzīgu nodarījumu, par kuru var sodīt ar brīvības atņemšanu vismaz uz sešiem mēnešiem. Arī citos gadījumos jums var būt tiesības uz valsts aizstāvības advokāta palīdzību.

Kā atrast advokātu

Ja vēlaties, lai jūs aizstāv konkrēts advokāts, jums ir tiesības lūgt, lai tiesa par jūsu valsts aizstāvības advokātu ieceļ tieši šo personu. Pretējā gadījumā apgabaltiesa jums norīkos valsts aizstāvības advokātu pēc saviem ieskatiem. Tiesa izraudzīsies kādu no advokātiem, kas attiecīgajā apgabalā parasti uzņemas valsts aizstāvības advokātu lomu. Katrā apgabalā ir to advokātu saraksts, kuri parasti uzņemas valsts aizstāvības advokātu lomu.

Advokātus, kas uzņemas aizstāvību krimināllietās, varat meklēt arī [Zviedrijas Advokātu kolēģijas](#) tīmekļa vietnē.

Maksa par advokāta pakalpojumiem

Ja jums būs iecelts valsts aizstāvības advokāts, viņa izmaksas segs valsts. Ja tiesa jūs atzīs par vainīgu noziedzīgajā nodarījumā, par kuru jūs tur aizdomās, atkarībā no jūsu finansiālajiem apstākļiem jums var nākties atlīdzināt visas vai dažas no šīm izmaksām. Par to lems tiesa.

Ja būsiet izvēlēties advokātu, kura prakses vieta atrodas citā valsts daļā, nevis attiecīgās tiesas darbības teritorijā, jums var nākties segt advokāta ceļa izdevumus un ceļošanas laika izmaksas.

Varat izvēlēties arī privātu aizstāvības advokātu. Tādā gadījumā jums būs jāsedz visas advokāta izmaksas. Taču, ja tiesa jūs attaisnos, varēsiet saņemt pilnīgu vai daļēju šo izmaksu kompensāciju.

Saites

 [Zviedrijas Advokātu kolēģija](#)

 [Valsts juridiskās palīdzības pārvalde](#)

Lapa atjaunināta: 09/11/2020

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datiem, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Lūdzu, ņemiet vērā, ka šai lapai nesen tika atjaunināta oriģinālvalodas .

versija. Mūsu tulkotāji pašlaik gatavo versiju valodā, kuru esat izvēlēties.

2. Manas tiesības noziedzīgā nodarījuma izmeklēšanas laikā un pirms lietas nodošanas tiesai

Policija vai prokuratūra var sākt kriminālizmeklēšanu, ja ir saņemts ziņojums par noziedzīgu nodarījumu. Kriminālizmeklēšanas nolūks ir noskaidrot, vai ir noticis noziedzīgs nodarījums, un personu vai personas, kas varētu būt vainojamas šajā noziedzīgajā nodarījumā.

Smagāku noziedzīgu nodarījumu gadījumos un, ja lietā ir aizdomās turētais, izmeklēšanu vada prokurors. Pārējos gadījumos izmeklēšanu veic policija.

Kādi ir kriminālizmeklēšanas posmi?

Nopratināšana

Policija vispirms iztaujā personas, kuru rīcībā varētu būt izmeklēšanai noderīga informācija. Tas var būt noziedzīgajā nodarījumā cietušais, persona, ko tur aizdomās par noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu (ja šī persona ir zināma), un liecinieki. Persona, ko tur aizdomās par noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu, nopratināšanas laikā var būt aizturēta vai atrasties brīvībā.

Nopratināšanas laikā izmeklēšanas iestādes var iegūt arī dažādus paraugus, ko tās nodod citām iestādēm analīzei. Nopratināšanu parasti veic policija, un tikai ārkārtas gadījumos tā notiek prokurora klātbūtnē. Ja nerunājat valsts valodā, jums jābūt pieejamiem tulka pakalpojumiem. Ja ir pamatotas aizdomas, ka nopratināmā persona ir izdarījusi noziedzīgu nodarījumu, šī persona nopratināšanas laikā par to jāinformē.

Aizturēšana

Ja prokurors uzskatīs, ka ir pietiekami pamatots iemesls turēt jūs aizdomās, viņš var pieņemt lēmumu par jūsu aizturēšanu. Jūs var aizturēt, ja vienlaikus ar aizdomām pastāv risks, ka, atrodoties brīvībā, jūs varētu traucēt izmeklēšanu, izdarīt citus noziedzīgus nodarījumus vai aizbēgt. Pēc jūsu aizturēšanas prokuroram noteiktā termiņā ir vai nu jūsu jāatbrīvo, vai jāpieprasa, lai apgabaltiesa jums piemēro apcietinājumu.

Apcietināšana

Ja jūs tur aizdomās par smagāku noziedzīgu nodarījumu un jūsu apcietināšanai ir arī īpaši iemesli, prokurors var pieprasīt, lai apgabaltiesa izdod rīkojumu par jūsu apcietināšanu. Tiesas sēdē par apcietinājuma piemērošanu jānotiek četrās dienās no aizturēšanas dienas. Šajā sēdē apgabaltiesa izvērtēs, vai jūs būtu jāpatur apcietinājumā, vai jāatbrīvo. Ja jūs patur apcietinājumā, apcietināšanas orderis tiesai noteiktos laika intervālos jāpārskata.

Turpmākā policijas izmeklēšana

Neatkarīgi no tā, vai jūs atradīsieties apcietinājumā vai brīvībā, policija turpinās izmeklēšanu, skaidrojot, vai pret jums vērstās aizdomas ir pietiekami pamatotas, lai sāktu kriminālvajāšanu. Izmeklēšana jāpabeidz pēc iespējas īsākā laikā, jo īpaši, ja aizdomās turētais atrodas apcietinājumā. Ja izmeklēšana ieilgst, var notikt vairākas tiesas sēdes par apcietinājuma piemērošanu. Pēc izmeklēšanas pabeigšanas policija ar izmeklēšanas materiāliem iepazīstina prokuroru un arī aizdomās turēto un viņa aizstāvības advokātu. Kamēr prokurors nav pieņēmis lēmumu attiecībā uz kriminālvajāšanu, jums un jūsu aizstāvības advokātam ir tiesības lūgt, lai izmeklēšanas materiāli tiktu papildināti ar jebkādu jūsu prāt svarīgu informāciju.

Aizstāvības sagatavošana

Jums un jūsu advokātam ir tiesības iegūt un tiesas procesā izmantot savus pierādījumus. Jums un jūsu advokātam ir arī tiesības tikties, lai sagatavotos tiesas procesam.

Kriminālvajāšana

Ja prokurors ir pārliecināts, ka viņa rīcībā ir pietiekami pierādījumi, lai jūs notiesātu, viņam pret jums jāsāk kriminālvajāšana. Apsūdzībā jābūt skaidri norādītam, par kādu noziedzīgu nodarījumu jūs tur aizdomās un kāda jūsu rīcība ir uzskatāma par noziedzīgu nodarījumu. Apsūdzībā jābūt arī skaidri norādītam, kādus apsūdzības pierādījumus prokurors izmantos tiesas procesā.

Lai iegūtu plašāku informāciju par savām tiesībām dažādos kriminālprocesa posmos, klikšķiniet uz attiecīgajām saitēm:

1. Nopratināšana

2. Aizturēšana

3. Apcietināšana

4. Turpmākā policijas izmeklēšana

5. Aizstāvības sagatavošana

6. Kriminālvajāšana

1. Nopratināšana

Kādēļ policija var vēlēties mani nopratināt?

Nopratināšanas nolūks ir noskaidrot, vai ir noticis noziedzīgs nodarījums un vai jūsu rīcībā ir informācija par šo noziedzīgo nodarījumu. Policija jūs nopratinās, ja būsiet liecinieks, noziedzīgajā nodarījumā cietušais vai aizdomās turētais.

Kas piedalīsies nopratināšanā?

Jūs nopratinās policija. Nopratināšanā var piedalīties viens vai vairāki policijas darbinieki. Prokurors nopratināšanā parasti nepiedalās. Ja jūs tur aizdomās par noziedzīgu nodarījumu, kura gadījumā jums ir tiesības izmantot advokāta pakalpojumus, varat lūgt, lai tiesa jums norīko advokātu un lai arī viņš piedalās nopratināšanā.

Ja nerunājat vietējā valodā, jums ir tiesības izmantot tulka pakalpojumus. Tulka izmaksas segs policija. Jums nav jāatbild uz jautājumiem, kamēr nav ieradies advokāts un nav pieejams tulks. Prokurors un policija izlems, kurām personām vēl ir tiesības piedalīties nopratināšanā.

Kā notiks nopratināšana?

Nopratināšanas sākumā policija jums paskaidros, vai jūs pratina kā aizdomās turēto vai cita iemesla dēļ. Jums nenolasīs jūsu tiesības. Nopratināšanā jūs varat gan klusēt, gan atbildēt uz jautājumiem. Visu, ko teiksiet, var izmantot kā pierādījumu pret jums. Pratināšanas norisi var fiksēt skaņu ierakstā vai protokolā, kurā pieraksta jūsu teiktā kopsavilkumu.

Kāda loma nopratināšanā ir advokātam?

Advokāts piedalās nopratināšanā, lai atbildētu uz jūsu jautājumiem un garantētu nopratināšanas pareizu norisi. Ja nopratināšana norit pareizi, advokātam nav tiesību iejaukties. Taču advokātam var būt atļauts uzdot jums jautājumus.

Kas nopratināšanas laikā ir aizliegts?

Nopratināšanas laikā policija nedrīkst izmantot apzināti maldinošu informāciju un solījumus, nedrīkst piedāvāt iespējamās priekšrocības, lai izvilinātu aizdomās turētā atzišanos. Aizdomās turētajam nedrīkst draudēt, uz viņu nedrīkst izdarīt spiedienu un viņu nedrīkst apzināti nogurdināt. Nopratināmajai personai ir tiesības uz ikdienas maltīti un atpūtu.

Cik ilga var būt nopratināšana?

Ja neesat aizturēts, nopratināšana nedrīkst būt ilgāka par sešām stundām. Ārkārtas gadījumos jums var nākties uzturēties policijā vēl sešas stundas. Pēc šā laika varat doties projām, ja jums kā drošības līdzekli nepiemēro aizturēšanu. Uz nepilngadīgajiem attiecas īpaši noteikumi.

Kas notiek nopratināšanas beigās?

Nopratināšanas beigās policija jums piedāvās iespēju noklausīties nopratināšanas ierakstu vai nolasīt nopratināšanas protokolu. Tad jums jautās, vai nopratināšanas protokolā ir pareizi atspoguļota jūsu sniegtā informācija.

Kas notiek pēc nopratināšanas?

Pēc nopratināšanas policija informē prokuroru vai par izmeklēšanu atbildīgo policijas amatpersonu par nopratināšanas rezultātiem. Mazāk smagu noziedzīgu nodarījumu gadījumos policija iesniedz ziņojumu prokuroram tikai pēc izmeklēšanas beigām. Ja jūs tur aizdomās par tādu noziedzīgu nodarījumu, kura gadījumā jums var piemērot apcietinājumu, policija var nosūtīt prokuroram ziņojumu pēc katras nopratināšanas kārtas. Prokurors pieņem lēmumu par jūsu aizturēšanu vai atbrīvošanu.

2. Aizturēšana

Kādos gadījumos mani var aizturēt?

Ja ir pamats jūsu apcietināšanai, jūs var aizturēt, kamēr tiesa izskata jautājumu par apcietināšanu. Sadaļā [3. Apcietināšana](#) ir paskaidrots, kādos gadījumos jūs var paturēt apcietinājumā. Jūs var aizturēt arī tad, ja nepastāv apcietināšanas iemesli, bet ir pamatots iemesls aizdomām, ka esat izdarījis noziedzīgu nodarījumu, un iestādes uzskata, ka līdz turpmākajai izmeklēšanai jūs noteikti jāaiztur.

Kas izdod aizturēšanas orderi?

Lēmumu par aizturēšanu pieņem prokurors. Aizturēšanas orderī jābūt skaidri norādītam, par kādu noziedzīgu nodarījumu jūs tur aizdomās un kāpēc jūs tiek aizturēts. Ja prokurors neatceļ aizturēšanas orderi, viņam vēlākais līdz plkst. 12.00 trešajā dienā pēc aizturēšanas ordera izdošanas jāiesniedz apgabaltiesai jūsu apcietināšanas pieprasījums. Pretējā gadījumā prokuroram jāliek jūs atbrīvot. Apgabaltiesai nekavējoties, bet vēlākais četras dienas pēc jūsu aizturēšanas vai aizturēšanas ordera izpildes, jāriko tiesas sēde par apcietinājuma piemērošanu.

Kas mani var aizturēt?

Ja ir pamats aizturēšanai, steidzamos gadījumos policija var jūs aizturēt arī bez aizturēšanas ordera. Ja jūs pieķer tāda noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, par kuru var sodīt ar brīvības atņemšanu, vai bēgot no notikuma vietas, jūs var aizturēt jebkura persona. Jebkura persona jūs var aizturēt arī tad, ja jūs tiek meklēts par noziedzīgu nodarījumu. Personai, kas jūs aiztur, jūs pēc iespējas drīzāk jānodod policijai.

Vai varu tīkties ar advokātu?

Aizturēšanas gadījumā jums ir tiesības lūgt, lai tiesa jums norīko valsts aizstāvības advokātu. Advokātu pēc prokurora pieprasījuma norīko apgabaltiesa.

Kas notiks aizturēšanas laikā?

Aizturēšanas laikā policijai ir tiesības turpināt nopratināšanu. Jāievēro tie paši noteikumi, kas attiecas uz iepriekšējām nopratināšanas kārtām.

Kādas ir manas tiesības aizturēšanas laikā?

Prokurors var pieņemt lēmumu par tā personu loka ierobežošanu, ar kurām jums aizturēšanas laikā atļauts sazināties. Ja jums vajag ārstu vai jāsaazinās ar savas valsts vēstniecību vai konsulātu, policijas pienākums ir uzņemties starpnieka lomu. Jums ir tiesības bez ierobežojumiem sazināties un satikties vienatnē ar savu advokātu. Aizturēšanas laikā jums būs jāuzturas policijas kamerā.

3. Apcietināšana

Kādos gadījumos mani var apcietināt?

Ja ir ticams pamats aizdomām, ka esat izdarījis noziedzīgu nodarījumu, par kuru var sodīt ar brīvības atņemšanu vismaz uz vienu gadu, prokurors var pieprasīt, lai jūs patur apcietinājumā. Taču vienlaikus jābūt riskam, ka:

jūs varētu aizbēgt vai izvairīties no tiesas procesa vai soda, atrodoties brīvībā, jūs varētu iznīcināt pierādījumus vai citādi traucēt lietas izmeklēšanu, jūs varētu izdarīt citus noziedzīgus nodarījumus.

Gadījumos, kad vieglākais sods par noziedzīgu nodarījumu ir brīvības atņemšana uz diviem gadiem, aizdomās turēto parasti patur apcietinājumā, ja nav skaidri redzams, ka apcietināšanai nav pamata.

Neatkarīgi no noziedzīgā nodarījuma smaguma pakāpes tiesa var izdot rīkojumu par jūsu apcietināšanu, ja jūsu identitāte nav zināma un jūs atsakāties izpaust savu vārdu un adresi vai ir pamats uzskatīt, ka jūsu sniegtā informācija ir nepatiesa. Jūs var paturēt apcietinājumā arī tad, ja jums Zviedrijā nav dzīvesvietas un pastāv risks, ka jūs izvairīsieties no tiesas procesa vai soda, izceļojot no valsts.

Dažos gadījumos personu var paturēt apcietinājumā arī tad, ja ir tikai pietiekams pamats aizdomām, ka šī persona varētu būt izdarījusi noziedzīgu nodarījumu. Tas ir zemāks aizdomu līmenis nekā "ticams pamats".

Ja ir pamats uzskatīt, ka par noziedzīgo nodarījumu jums piemēros tikai naudas sodu, jūs nevar apcietināt.

Vai mani var atbrīvot no apcietinājuma personīgu apstākļu dēļ?

Tiesai būs jāizvērtē nepieciešamība paturēt jūs apcietinājumā un tas, kā apcietinājums jūs ietekmēs. Ja paturēšana apcietinājumā jums varētu radīt pārmērīgas neērtības vai kaitējumu, tiesa jūs var atbrīvot no apcietinājuma. Šis jautājums var kļūt būtisks, piemēram, ja izmeklēšana ievelkas.

Kas notiks, ja man vēl nav 18 gadu?

Uz 15–18 gadus veciem jauniešiem attiecas īpaši noteikumi. Saskaņā ar šiem noteikumiem nepilngadīgos var paturēt apcietinājumā tikai īpašos gadījumos. Nepilngadīgos var apcietināt, ja ir izdarīts sevišķi smags noziedzīgs nodarījums, vai citu ļoti svarīgu iemeslu dēļ.

Vai tiesas sēdē par apcietinājuma piemērošanu man ir tiesības izmantot advokāta un tulka pakalpojumus?

Jūs kopā ar savu valsts aizstāvības advokātu personīgi piedalīsieties tiesas sēdē par apcietinājuma piemērošanu, kas notiks apgabaltiesā. Ja prokurors ir pieprasījis, lai tiesa jums piemēro apcietinājumu, jums ir tiesības izmantot valsts aizstāvības advokāta pakalpojumus. Vajadzības gadījumā tiesas sēdē piedalīsies arī tulks, kas iztulkos visu, ko teiks sēdes dalībnieki.

Kas notiks tiesas sēdē par apcietinājuma piemērošanu?

Tiesas sēdē prokurors paziņos, par ko jūs tur aizdomās. Arī jums tiks dots vārds. Prokuroram, jūsu advokātam un tiesnesim ir tiesības uzdot jums jautājumus. Jums pašam jāizlemj, vai vēlaties atbildēt. Tiesas sēdē par apcietinājuma piemērošanu noziedzīgajā nodarījumā cietušo un lieciniekus parasti nenoprātina. Taču tiesā var nolasīt jūsu policijas nopratināšanā sniegtās liecības. Prokurors var arī paziņot tiesu medicīnas ekspertīzu un medicīnisko pārbaužu rezultātus.

Apcietināšanas orderis

Tiesas sēdes beigās apgabaltiesa dosies apspriesties, lai pieņemtu lēmumu par jūsu apcietināšanu vai atbrīvošanu. Apgabaltiesa nolasīs lēmumu jūsu klātbūtnē. Ja jūs neapcietina, uzreiz varat doties projām. Ja tiesa būs nolēmusi paturēt jūs apcietinājumā, tā uzreiz noteiks arī termiņu, līdz kuram prokuroram jāsāk kriminālvajāšana. Apgabaltiesa parasti nosaka, ka kriminālvajāšana jāsāk divās nedēļās no apcietināšanas ordera izdošanas dienas. Līdz galvenajai tiesas sēdei, kas arī notiks apgabaltiesā, jums būs jāpaliek apcietinājumā.

Kas notiek, ja apgabaltiesas noteiktajā termiņā izmeklēšana nav pabeigta?

Ja pēc apgabaltiesas noteiktā kriminālvajāšanas sākšanas termiņa beigām jūs joprojām esat aizdomās turētais un izmeklēšana nav pabeigta, prokurors var pieprasīt kriminālvajāšanas sākšanas termiņa pagarinājumu. Lai izvērtētu, vai jūs arī turpmāk būtu jāpatur apcietinājumā, var nākties rīkot atkārtotu tiesas sēdi. Atkārtotās tiesas sēdes bieži notiek, izmantojot videokonferences, t. i., jūs tajās varat piedalīties, atrodoties apcietinājuma vietā kopā ar savu advokātu, kamēr prokurors atrodas savā kabinetā, bet tiesnesis — apgabaltiesas sēžu zālē.

Kas notiek, ja mani apcietina, pamatojoties uz zemāku aizdomu līmeni?

Ja jūs apcietina, jo ir "pietiekams pamats" aizdomām, ka jūs esat izdarījis noziedzīgo nodarījumu, prokurora pienākums ir vienā nedēļā sagatavot apsūdzības papildu pierādījumus, lai paaugstinātu aizdomu līmeni un varētu atzīt, ka ir "ticams pamats" aizdomām. Pretējā gadījumā tiesai jūs jāatbrīvo.

Kas notiek Eiropas apcietināšanas ordera izdošanas gadījumā?

Ja [Eiropas apcietināšanas orderi](#) ir izdevusi cita dalībvalsts, pieprasījumu var izskatīt tiesa tajā valstī, kurā jūs atrodaties. Tiesa izlems, vai jūs būtu izdodams pieprasītājvalstij. Arī šajās tiesas sēdēs jums ir tiesības izmantot advokāta un tulka pakalpojumus. Pirms šīm tiesas sēdēm prokurors var pieņemt lēmumu par jūsu aizturēšanu, un tiesa var nolemt, ka līdz izdošanai jums jāpaliek apcietinājumā. Tiesa neizskatīs jautājumu par jūsu vainu, bet izvērtēs tikai to, vai ir ievērotas oficiālās izdošanas prasības.

Kādi ierobežojumi varētu attiekties uz manām tiesībām sazināties ar citām personām?

Pieņemot lēmumu par jūsu apcietināšanu, apgabaltiesa izlems arī, vai prokuroram būtu jādod tiesības ierobežot jūsu sakarus ar ārpusauli, proti, ierobežot laikrakstu un televīzijas pieejamību un iespējas sazināties ar draugiem un ģimeni. Tas pats attiecas uz jūsu iespējām kontaktēties ar citiem apcietinātajiem. Šo ierobežojumu apmēru nosaka prokurors. Taču jums ir tiesības bez ierobežojumiem sazināties ar savu advokātu un vēstniecību.

Vai man ir tiesības sūtīt un saņemt vēstules?

Jums ir tiesības rakstīt vēstules jebkurai personai, bet jāievēro, ka prokurors izlasīs visas jūsu sūtītās un jums adresētās vēstules. Ja vēstulē būs minēta informācija par iespējamo noziedzīgo nodarījumu, vēstuli vai nu nenodos adresātam, vai attiecīgās vēstules daļas padarīs nesalasāmas. Neatkarīgi no vēstulju satura jūsu un jūsu advokāta saraksti neviens cits nelasīs.

Vai varu iebilst pret apcietināšanas orderi?

Ja jums ir iebildumi pret to, ka esat apcietināts, lēmumu par apcietināšanas ordera izdošanu varat pārsūdzēt apelācijas instances tiesā. Apelācijas instances tiesa nerīkos tiesas sēdi, bet pārbaudīs no apgabaltiesas saņemtos dokumentus un izvērtēs, vai jūs būtu vai nebūtu paturams apcietinājumā. Apelācijas instances tiesas lēmumu ir iespējams pārsūdzēt Augstākajā tiesā, bet jāņem vērā, ka Augstākā tiesa izskata sūdzības tikai īpašos gadījumos.

Kādos gadījumos mani var atbrīvot?

Ja vairs nav iemesla jūsu paturēt apcietinājumā, prokuroram jāizdod rīkojums par apcietinājuma pārtraukšanu. Tas var notikt tāpēc, ka pret jums vērstie pierādījumi ir kļuvuši mazāk pārliecinoši, vai vairs nav īpašu iemeslu jūsu turēšanai apcietinājumā, jo, piemēram, vairs netiek uzskatīts, ka jūs varētu traucēt izmeklēšanu. Ja atkārtotā tiesas sēdē par apcietinājuma piemērošanu tiesa secina, ka jūsu paturēšanai apcietinājumā vairs nav pamata, tai ir pienākums likt jūs nekavējoties atbrīvot.

Vai mani var atbrīvot pret galvojumu?

Zviedrijā atbrīvošana pret galvojumu nav iespējama.

4. Turpmākā policijas izmeklēšana

Vai policija vāks tikai apsūdzošus pierādījumus?

Veicot izmeklēšanu, policijas uzdevums ir vākt tiklab attaisnojošus, kā apsūdzošus pierādījumus. Ja vēlaties, lai policija iztaujā konkrētas personas, pirms šā lūguma nodošanas policijai jums par šo jautājumu būtu jāapspriežas ar savu advokātu.

Vai policijai ir tiesības veikt kratīšanu, ņemt DNS paraugus, pirkstu nospiedumus utt.?

Ja policijai ir prokurora izdots kratīšanas orderis, tai ir tiesības veikt kratīšanu jūsu mājās, darba vietā, automašīnā un jebkurā citā ar izmeklēšanu saistītā vietā. Šādas tiesības policijai ir tikai tad, ja jūs tur aizdomās par noziedzīgu nodarījumu, par kuru var sodīt ar brīvības atņemšanu. Policijai var būt tiesības veikt arī personas pārmeklēšanu un fiziskas pārbaudes un ņemt DNS paraugus. Dažreiz var būt vajadzīga ārsta pārbaude, lai pārliecinātos, vai uz aizdomās turētās personas ķermeņa nav miesas bojājumu, kas varētu būt saistīti ar noziedzīgo nodarījumu, par kuru šo personu tur aizdomās. Ja esat aizturēts vai atrodaties apcietinājumā, jums jāpiekrīt arī pirkstu nospiedumu ņemšanai un fotografēšanai.

Vai man ir tiesības iepazīties ar policijas izmeklēšanas materiāliem?

Turpmākās izmeklēšanas laikā policija apkopos materiālus, ko prokurors izmantos kā pamatu, pieņemot lēmumu attiecībā uz kriminālvajāšanas sākšanu. Kamēr prokurors lēmumu nav pieņēmis, jums ar tulku vai tulkotāja palīdzību ir tiesības iepazīties ar visiem izmeklēšanas materiāliem. Parasti nav tik daudz laika, lai visus izmeklēšanas materiālus iztulkotu, bet jums ir tiesības ar tiem iepazīties, tulkam nolasot to saturu. Arī jūsu advokātam ir tiesības iepazīties ar izmeklēšanas materiāliem.

Kas notiek, ja pret mani vērstās aizdomas izmeklēšanas laikā mainās?

Pret jums vērstās aizdomas izmeklēšanas laikā var mainīties. Tas nozīmē, ka var rasties jaunas ar noziedzīgo nodarījumu saistītas aizdomas, bet citas aizdomas var izrādīties nepamatotas vai grūti pierādāmas. Turklāt var mainīties tā noziedzīgā nodarījuma kvalifikācija, par kuru jūs tur aizdomās. Policijas pienākums ir jūs informēt par visām šīm pārmaiņām.

5. Aizstāvības sagatavošana

Vai man ir tiesības lūgt, lai policija papildina izmeklēšanas materiālus?

Jums un jūsu advokātam ir tiesības lūgt, lai policija papildina izmeklēšanas materiālus ar jūsu aprāt svarīgu informāciju. Tas attiecas tiklab uz dažādu personu iztaujāšanu, kā uz rakstisku informāciju vai ekspertu veiktu izmeklēšanu.

Jums ļoti rūpīgi jāiepazīstas ar visiem izmeklēšanas materiāliem, lai informācija, kuru policija nodod prokuroram un uz kuru prokurors pamatojas, pieņemot lēmumu, būtu pēc iespējas pilnīgāka. Lai gan izmeklēšanas lietas materiālus var papildināt arī pēc kriminālvajāšanas sākšanas, jums nāktu par labu, ja prokurors izbeigtu izmeklēšanu un jūs varētu izvairīties no kriminālvajāšanas.

Vai mans advokāts var veikt patstāvīgu izmeklēšanu?

Jums un jūsu advokātam ir tiesības veikt patstāvīgu izmeklēšanu. Taču jāievēro, ka parasti ir pārāk maz laika, lai veiktu šādu izmeklēšanu, jo īpaši, ja atrodaties apcietinājumā. Turklāt jūsu advokātam būs grūti panākt, lai tiesa viņam samaksā par patstāvīgi veikto izmeklēšanu. Tomēr juridisku šķēršļu šādi izmeklēšanai nav.

6. Kriminālvajāšana

Kādos gadījumos prokurors var sākt kriminālvajāšanu?

Ja prokurors ir pārliecināts, ka var panākt jūsu notiesāšanu, viņam ir tiesības sākt kriminālvajāšanu. Tādā gadījumā prokurors apgabaltiesai iesniedz pieteikumu par jūsu uzaicināšanu uz tiesu, norādot, par kādu noziedzīgu nodarījumu jūs tur aizdomās, kāpēc jūs tur aizdomās par šā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu un kādi pierādījumi ir prokurora rīcībā.

Kad jāsāk kriminālvajāšana?

Ja atrodaties apcietinājumā, prokuroram kriminālvajāšana jāsāk tiesas noteiktajā termiņā. Pretējā gadījumā tiesa atcels apcietināšanas orderi.

Ja neatrodaties apcietinājumā, prokuroram kriminālvajāšana jāsāk, kamēr attiecībā uz noziedzīgo nodarījumu nav iestājies noilgums. Uz noziedzīgiem nodarījumiem attiecas vismaz divu gadu noilguma periods. Jo smagāks ir noziedzīgais nodarījums, jo ilgāks ir tā noilguma periods. Kriminālatbildības noilgums pašlaik neattiecas uz tādiem sevišķi smagiem noziegumiem kā slepkavības.

Kad apgabaltiesa izskatīs manu lietu?

Pēc kriminālvajāšanas sākšanas apgabaltiesa uzaicinās jūs un pārējās nopratināmās personas uz tiesas sēdi. Ja atradīsieties apcietinājumā, tiesas sēde tiks rīkota pēc iespējas drīzāk — vēlākais pēc divām nedēļām no kriminālvajāšanas sākuma dienas.

Uz personām, kas nav sasniegušas 18 gadu vecumu, attiecas īpaši noteikumi. Galvenā tiesas sēde parasti notiek divās nedēļās no kriminālvajāšanas uzsākšanas dienas.

Vai kriminālvajāšanai ir alternatīvas?

Ja noziedzīgais nodarījums nav pārāk smags un jūs atzīstat vainu, kriminālvajāšanas vietā prokurors var attiecībā uz jums izdot rīkojumu par sodu.

Prokurors izdos rīkojumu par sodu un noteiks naudas soda apmēru. Ja iesniegsiet vainas atzīšanas paziņojumu un samaksāsiet sodu, tiesas process nenotiks. Tādā gadījumā jums nav tiesību pārsūdzēt rīkojumu par sodu. Jūsu kriminālsodāmības vēsturē tiks atzīmēts, ka esat piekritis rīkojumam par sodu.

Saites

 [Zviedrijas tiesas](#)

 [Zviedrijas Prokuratūra](#)

Lapa atjaunināta: 09/11/2020

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datus, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Lūdzu, ņemiet vērā, ka šai lapai nesen tika atjaunināta oriģinālvalodas versija. Mūsu tulkotāji pašlaik gatavo versiju valodā, kuru esat izvēlējis.

3. Manas tiesības tiesā

Kur notiks tiesas process un kas tajā var piedalīties?

Tiesas process parasti notiek tajā apgabaltiesā, kuras darbības teritorijā ir izdarīts noziedzīgais nodarījums. Tiesas process parasti ir atklāts — slēgtās sēdēs tiesa izskata dažus dzimumnoziegumus, lietas, kurās aizdomās turētā persona ir nepilngadīga, un noziedzīgus nodarījumus pret valsts drošību. Tiesas process var pilnīgi vai daļēji notikt aiz slēgtām durvīm arī dažos citos gadījumos. Personas, kas traucē tiesas darbu vai ietekmē lieciniekus, var izraidīt no tiesas zāles.

Kas pieņems lēmumu lietā?

Tiesas sastāvā parasti ir tiesas priekšsēdētājs, kas ir profesionāls jurists, un trīs piesēdētāji. Piesēdētājus, kam nav juridiskas izglītības, ieceļ tiesas darbības teritorijā esošās pašvaldības padome. Tiesas sēdē piedalās arī tiesas sēdes sekretārs. Apgabaltiesas amatpersonas sēž pie viena, prokurors pie otra, bet jūs un jūsu advokāts — pie trešā galda. Ja tiesas sēdē piedalās liecinieki, viņi sēž pie atsevišķa galda.

Kas notiek, ja tiesas procesa laikā atklājas jauna informācija?

Ja tiesas sēdē atklājas jauni apstākļi, prokurors var grozīt apsūdzības rakstu. Ja jūs atzīsiet vainu dažās apsūdzībās, prokuroram saistībā ar šiem apsūdzības punktiem, iespējams, nevajadzēs sniegt tik detalizētu apsūdzības pierādījumu izklāstu. Taču atzīšanās nozīmē, ka jums nebūs iespēja vienoties ar prokuroru par vieglāku sodu.

Vai man jābūt klāt tiesas procesā?

Ja apsūdzētais ir atzinis vainu, mazāk smagu noziedzīgu nodarījumu gadījumos tiesa var izskatīt lietu bez viņa klātbūtnes. Tomēr parasti apsūdzētajam ir jāpiedalās tiesas sēdēs. Neierašanās gadījumā tiesa var jums uzlikt nosacītu naudas sodu vai uzdot policijai nogādāt jūs tiesā piespiedu kārtā. Nosacīts naudas sods ir iepriekš noteikta naudas summa, kas jums jāsamaksā.

Vai man būs pieejams tulks?

Ja nesaprotat zviedru valodu, jums ir tiesības izmantot tulka palīdzību, lai nodrošinātu tiesas procesa norises tulkojumu. Ja jums vajag tulku, apgabaltiesa par to jāinformē pēc iespējas laicīgāk. Parasti tulks atrodas tiesas zālē, bet var būt pieejama arī tulkošana pa tālruni.

Vai drīkstu uzaicināt advokātu un vai man ir vajadzīgs advokāts?

Jums ir tiesības aizstāvēt sevi pašam un nav obligāti jāauzicina advokāts. Ja jums ir tiesības izmantot valsts aizstāvības advokāta pakalpojumus un nav iebildumu pret tiesas norīkotu aizstāvi, tiesa izraudzīsies advokātu, kas uzņemsies jūsu valsts aizstāvības advokāta lomu. Ja vēlaties, lai jūs aizstāv konkrēts advokāts, jums tiesa par to iepriekš jāinformē. Ja neesat apmierināts ar savu advokātu, ievērojot dažus nosacījumus, valsts aizstāvības advokātu ir iespējams mainīt.

Vai tiesā drīkstu uzstāties un kas notiks, ja klusēšu?

Apsūdzētajam tiesas procesā vienmēr ir tiesības uzstāties. Taču jums nav pienākuma to darīt. Atkarībā no apstākļiem jums var nākt par labu tiklab runāšana, kā klusēšana. Apsūdzētajam nav jādod zvērests un nav pienākuma teikt patiesību. Ja nebūsiat teicis patiesību un prokurors vai tiesa to atklās, tas var ietekmēt visa jūsu iepriekš teiktā ticamību.

Kas notiek ar pierādījumiem?

Jums ir tiesības pirms tiesas sēdes sākuma iepazīties ar prokurora rīcībā esošajiem pierādījumiem. Liecinieki, kurus iztaujās tiesas procesā, ir jānoratina arī noziedzīgā nodarījuma izmeklēšanas laikā un policijas izmeklēšanas materiālos jābūt iekļautam pilnam viņu liecību satura izklāstam. Jums ir tiesības ar sava advokāta starpniecību uzdot jautājumus apsūdzības lieciniekiem un apstrīdēt viņu sniegto informāciju.

Ja vēlaties sniegt savus pierādījumus, jums ir tādas tiesības. Tas attiecas tiklab uz liecinieku uzaicināšanu, kā uz dokumentiem un citiem pierādījumiem. Policijai noziedzīgā nodarījuma izmeklēšanas laikā jānoprātina arī jūsu liecinieki. Ja šie liecinieki iepriekš nav nopratināti, prokurors var pieprasīt, lai policija viņus vispirms noprātina, t. i., tādā gadījumā tiesas sēdi var atlikt un pārcelt uz citu dienu. Jūsu lieciniekus tiesas sēdes sākumā iztaujās jūsu advokāts, bet jautājumus lieciniekiem var uzdot arī prokurors un tiesa.

Tiesa var noraidīt pierādījumus, kam nav sakara ar izskatāmo lietu. Pierādījumiem, kas apliecina, ka esat cienījama persona, un citām jūsu personību raksturojošām liecībām parasti nav pierādošas vērtības vai tā ir ļoti niecīga.

Kā sākas tiesas process?

Tiesas procesa sākumā prokurors nolasīs apsūdzības, kurās viņš jūs uzskata par vainīgu. Tad cietušā advokāts iepazīstinās tiesu ar zaudējumu atlīdzības prasību. Jūsu advokāts paziņos tiesai, vai jūs atzīstat sevi par vainīgu jums inkriminētajā noziedzīgajā nodarījumā, un izklāstīs jūsu viedokli par zaudējumu atlīdzības prasību.

Tad prokurors sīkāk izklāstīs, kas, pēc viņa domām, ir noticis, un pārbaudīs rakstiskos pierādījumus. Pēc prokurora uzstāšanās jūsu advokāts varēs izklāstīt savu versiju par notikušo un pārbaudīt rakstiskos pierādījumus.

Kā notiks mana un noziedzīgajā nodarījumā cietušā nopratināšana?

Ja uz tiesu būs ieradies cietušais (cietusī puse), tiesas sēdes turpinājumā notiks viņa nopratināšana. Cietušo vispirms iztaujā prokurors, bet jautājumus var uzdot arī cietušā advokāts, jūsu advokāts un tiesa. Pēc cietušā nopratināšanas būs jūsu kārta atbildēt uz jautājumiem. Ja vēlaties, jums ir tiesības runāt, pirms prokurors ir sācis uzdot jautājumus. Jautājumus jums var uzdot arī jūsu advokāts, cietušā advokāts un tiesa.

Kā notiks liecinieku nopratināšana?

Pēc jūsu nopratināšanas sāksies liecinieku nopratināšana. Jūsu lieciniekus nopratinās pēc apsūdzības lieciniekiem. Jautājumus lieciniekiem var uzdot prokurors, advokāti un tiesa. Visu nopratināšanas norisi, t. i., cietušā, jūsu un liecinieku nopratināšanu, saglabās audiovizuālā ierakstā.

Manu personisko apstākļu pārbaude

Pēc pierādījumu pārbaudes tiesa izvērtēs jūsu personiskos apstākļus. Tas nozīmē, ka tiks pārbaudīts jūsu finansiālā situācija un mājokļa un ģimenes apstākļi, iespējamais psihoaktīvo vielu atkarības problēmas un iepriekšējās sodāmības Zviedrijā un citās valstīs. Tiesa veiks šīs pārbaudes, lai izvērtētu, kurš no jūsu lietā iespējamajiem sodiem ir vispiemērotākais.

Kā beidzas tiesas process?

Tiesas procesa beigās prokurors, cietušais vai cietušā advokāts un visbeidzot jūsu advokāts saka noslēguma runas (paziņojumus). Prokurors un advokāti pamato savu viedokli par iespējamo tiesas spriedumu un sodu, kas jums būtu piespriežams notiesāšanas gadījumā.

Kad un kā uzzināšu tiesas lēmumu?

Tiesa pēc īsas apspriešanās pieņem spriedumu tajā pašā dienā vai pasludina aptuveni pēc nedēļas. Sprieduma "pieņemšana" nozīmē, ka tiesa jūsu klātbūtnē nolasa sprieduma kopsavilkumu. Ja tiesa spriedumu pasludina nevis tiesas sēdes dienā, bet vēlāk, jūsu klātbūtnē sprieduma nolasīšanā nav nepieciešama, — tiesa nosūtīs spriedumu jums un jūsu advokātam. Spriedums vienmēr ir rakstisks.

Kādus sodus tiesa var piemērot?

Brīvības atņemšana uz noteiktu laiku, kas nevar būt īsāka par 14 dienām un ilgāka par 18 gadiem, vai uz mūžu. Brīvības atņemšanas sods, kura ilgums pārsniedz sešus mēnešus, jāizcieš ieslodzījuma vietā. Ja brīvības atņemšanas laiks ir īsāks, ievērojot dažus nosacījumus, sodu var izciest, valkājot elektronisku kontrolierīci.

Tiesībaizsardības iestāžu uzraudzība — novērošana, kas turpinās noteiktu laiku (parasti vienu gadu) un kam seko divus gadus ilga probācijas uzraudzība.

Šo sodu var piemērot kopā ar naudas sodu, brīvības atņemšanu līdz trim mēnešiem, sabiedriskajiem darbiem un/vai psihoaktīvo vielu atkarības problēmu un slimību ārstēšanu.

Nosacīts sods — probācijas uzraudzība līdz diviem gadiem. Nosacītu sodu parasti apvieno ar naudas sodu vai sabiedriskajiem darbiem.

Naudas sods ir vai nu konkrēta fiksēta summa, vai no personas materiālā stāvokļa atkarīgs naudas sods, kas ir saistīts ar noziedzīgā nodarījuma smagumu un personas dienas ienākumu līmeni. Minimālais fiksētais naudas sods ir 200 Zviedrijas kronu (aptuveni 20 eiro), bet no personas materiālā stāvokļa atkarīgais minimālais naudas sods ir 30 dienas likmes 50 Zviedrijas kronu apmērā (aptuveni 150 eiro).

Sabiedriskie darbi apvienojumā ar tiesībaizsardzības iestāžu uzraudzību vai nosacītu sodu. Tas nozīmē, ka jums brīvajā laikā 40–240 stundas jāpavada, strādājot bez atlīdzības.

Īpaša aprūpe — personas ar psihoaktīvo vielu atkarības problēmām var nosūtīt uz ārstniecības iestādēm, bet personas, kas cieš no nopietniem garīgās veselības traucējumiem, var nodot tiesu psihiatrijas speciālistu aprūpē.

Nepilngadīgajiem var piespriest arī citus atbilstošus sodus — īpašus pasākumus un aprūpi.

Lapa atjaunināta: 09/11/2020

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datiem, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

4. Manas tiesības pēc tiesas nolēmuma pieņemšanas

Vai varu pārsūdzēt apgabaltiesas spriedumu?

Apgabaltiesas spriedumu var pārsūdzēt gan prokurors, gan notiesātais. Izņēmums ir gadījumi, kad tiesa ir piespriedusi tikai naudas sodu, vai (raugoties no prokurora viedokļa) apsūdzētais ir attaisnots par mazāk smagiem noziedzīgiem nodarījumiem. Lai apelācijas instances tiesa izskatītu apelācijas šajos gadījumos, ir vajadzīga īpaša atļauja.

Kādus grozījumus apgabaltiesas spriedumā varu pieprasīt?

Jūs varat spriedumu pārsūdzēt, pieprasot, lai tiesa jūs attaisno vai piemēro vieglāku sodu. Jums nav jāsniedz sīks apelācijas pamatojums, bet reizēm izvērstāks skaidrojums var nākt jums par labu.

Kas notiks ar apgabaltiesā iesniegtajiem pierādījumiem?

Apelācijā jānorāda, kādi pierādījumi apelācijas instances tiesai jūsu prātā būtu jāizvērtē. Jums arī ir tiesības iesniegt apelācijas instances tiesai jaunus pierādījumus. Apelācijas instances tiesa noskatīsies un noklausīsies apgabaltiesā nopratināto personu liecību audiovizuālos ierakstus. Parasti apelācijas instances tiesa apgabaltiesā iztaujātās personas atkārtoti nenoprātina. Tas attiecas arī uz jums. Apelācijas instances tiesa var uzdod papildu jautājumus tikai izņēmuma gadījumos.

Kāds ir apelācijas sūdzību iesniegšanas termiņš?

Apelācijas iesniegšanas termiņš ir trīs nedēļas no apgabaltiesas sprieduma pasludināšanas dienas. Ja šajā termiņā būsiet iesniedzis apelāciju, prokuroram nedēļas laikā būs jāizlemj, vai arī viņš vēlas iesniegt apelāciju.

Pēc cik ilga laika tiesa izskatīs apelāciju?

Ja apelācijas iesniegšanas laikā atrodaties apcietinājumā, apelācijas instances tiesas sēdei jānotiek astoņās nedēļās no apgabaltiesas sprieduma pasludināšanas dienas. Citos gadījumos varat rēķināties, ka apelācijas instances tiesa izskatīs jūsu apelāciju trīs līdz divpadsmit mēnešos.

Kas notiek apelācijas instances tiesas sēdē?

Apelācijas instances tiesas galvenās tiesas sēdes kārtība principā neatšķiras no procedūras apgabaltiesā. Galvenā atšķirība ir tā, ka jūsu un pārējo apgabaltiesā nopratināto personu atkārtotas nopratināšanas vietā tiesa noskatīsies un noklausīsies no apgabaltiesas saņemtos audiovizuālos ierakstus.

Vai apelācijas instances tiesa man var piespriest smagāku sodu?

Ja apelāciju esat iesniedzis tikai jūs, apelācijas instances tiesa jums nevar piespriest sodu, kas ir smagāks par apgabaltiesas spriedumā paredzēto sodu. Ja apelāciju ir iesniedzis arī prokurors, apelācijas instances tiesa var gan samazināt, gan palielināt apgabaltiesas piespriesto sodu.

Kas notiek, ja apelācijas instances tiesa neapmierina manu prasību?

Ja apelācijas instances tiesa neapmierina jūsu prasību, varat iesniegt sūdzību Augstākajā tiesā. Bet jāņem vērā, ka šajā gadījumā jums būs vajadzīga īpaša atļauja, lai iesniegtu sūdzību un lai Augstākā tiesa izskatītu jūsu lietu, jo Augstākā tiesa izskata sūdzības tikai īpašos gadījumos.

Vai man ir tiesības uz kompensāciju, ja tiesa mani attaisno?

Ja tiesa jūs attaisno un spriedums nav pārsūdzēts, jums ir tiesības saņemt kompensāciju par laiku, kad esat bijis aizturēts un atradies apcietinājumā. Kompensācija aptver ienākumu zudumu un faktisko brīvības atņemšanu. Jūsu kompensācijas prasību izskatīs Tieslietu kanclera birojs. Ja jums nav bijusi atņemta brīvība, jums kompensēs tikai liecināšanas izdevumus un citas izmaksas.

Vai ziņas par spriedumu iekļaus manā sodāmības vēsturē?

Ziņas par spriedumu cita starpā iekļaus arī sodāmības reģistrā. Ieraksta saglabāšanas ilgums būs atkarīgs no jums piespriestā soda. Ja tiesa jūs attaisnos, ieraksts tiks dzēsts. Jūs pats nevarat grozīt sodāmības reģistra ierakstus. Jūsu sodāmības vēsture ir pieejama tikai jums un dažām Zviedrijas un pārējo dalībvalstu tieslietu sistēmas iestādēm.

Kad spriedums kļūst galīgs?

Spriedums kļūst galīgs pēc tam, kad ir beidzies tā pārsūdzēšanas termiņš vai pēc tam, kad Augstākā tiesa ir vai nu noraidījusi lūgumu piešķirt atļauju sūdzības iesniegšanai, vai pieņēmusi spriedumu. Dažos gadījumos spriedumu ir iespējams apstiprināt pirms pārsūdzēšanas termiņa beigām, attiecīgi sākot soda izciešanu.

Vai mani var atkārtoti tiesāt pēc tam, kad spriedums ir kļuvis galīgs?

Ja tiesa jūs jau ir tiesājusi par noziedzīgu nodarījumu, tā var rīkot atkārtotu tiesas procesu tikai ļoti īpašos gadījumos. Atkārtoti tiesas procesi notiek aptuveni reizi gadā. Parasti tas attiecas arī uz noziedzīgiem nodarījumiem, par kuriem apsūdzība izvirzīta citā dalībvalstī.

Vai drīkstu izciest sodu savā valstī?

Ja vēlaties izciest sodu savā piederības valstī, tas principā ir iespējams. Jums jāiesniedz pieteikums [Zviedrijas Cietumu un probācijas dienestam](#). Pretējā gadījumā sods būs jāizcieš Zviedrijā.

Saites

 [Tieslietu kanclera birojs](#)

 [Zviedrijas Cietumu un probācijas dienests](#)

Lapa atjaunināta: 09/11/2020

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datiem, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Lūdzu, ņemiet vērā, ka šai lapai nesen tika atjaunināta oriģinālvalodas

versija. Mūsu tulkotāji pašlaik gatavo versiju valodā, kuru esat izvēlēties.

5. Sīki pārkāpumi

Kāds ir parastais sods par ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumiem?

Sīku ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumu gadījumos parasti piemēro naudas sodu. Ja policija jūs ir apturējusi notikuma vietā un jūs atzīstat, ka esat pārkāpis noteikumus, policija jums var izsniegt naudas soda kvīti.

Kas notiek, ja neatzīstu pārkāpumu?

Ja noliegsiet, ka esat izdarījis pārkāpumu, policija pēc izmeklēšanas veikšanas nodos lietu prokuroram, kas pieņems lēmumu, vai uzsākt kriminālvajāšanu. Kriminālprocesa ierosināšanas gadījumā lietu izskatīs apgabaltiesa. Šādās lietās apsūdzētajam parasti nav tiesību izmantot valsts aizstāvības advokāta palīdzību. Bet jums ir tiesības uzaicināt advokātu par saviem līdzekļiem un, ja nerunājat zviedru valodā, izmantot tulka pakalpojumus.

Kas notiek smagāku ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumu gadījumos?

Ja jūs tur aizdomās par smagāku ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumu, piemēram, braukšanu pie stūres smagā alkohola reibumā (alkohola līmenim pārsniedzot vienu promili), parastais sods ir vismaz mēnesis ieslodzījumā. Ja prokurors uzskatīs, ka var pierādīt jūsu vainu, viņš lietu nodos tiesai. Šajā gadījumā jums būs tiesības izmantot valsts aizstāvības advokāta pakalpojumus.

Saites

 [Zviedrijas policija](#)

Lapa atjaunināta: 09/11/2020

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datiem, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.